

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců Mgr. Jana Kašpara a JUDr. Ing. Viery Horčicové v právní věci žalobce: **H. D. N.**, zast. Mgr. Markem Čechovským, advokátem, se sídlem Václavské nám. 21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad štolou 3, Praha 7, v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného ve věci stížnosti žalobce ze dne 8. 4. 2011

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění

Žalobce podal u Městského soudu v Praze dne 6.12. 2011 žalobu, ve které uvedl, že dne 23.11. 2010 podal žádost o povolení dlouhodobého pobytu na území České republiky za účelem podnikání. Protože o žádosti nebylo v zákonné lhůtě nijak rozhodnuto, podal žalobce dne 8.4. 2011 návrh na provedení opatření proti nečinnosti dle § 80 správního řádu. Zároveň s tímto návrhem podal žalobce taktéž na postup prvostupňového správního orgánu stížnost dle § 175 správního řádu. Jelikož zákonem stanovená lhůta pro vyřízení stížnosti žalobce vypršela, aniž by došlo ze strany správního orgánu k jakémukoliv úkonu směřujícímu k jejímu prošetření, přistoupil žalobce dne 10.6. 2011 k podání žádosti o provedení opatření proti nečinnosti podle § 80 správního řádu v řízení o stížnosti. Protože ani na toto podání nebylo nijak reagováno, podává žalobce tuto žalobu, jíž se domáhá toho, aby soud žalovanému nařídil ve věci stížnosti rozhodnout (stížnost prošetřit) a žalobce písemně vyrozumět, a to bezodkladně v soudem stanovené lhůtě.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě, které bylo soudu doručeno dne 26.1. 2012, uvedl, že žalovaný ve věci žádosti žalobce rozhodl usnesením ze dne 8.11. 2011. Dále poukazuje na to, že žádost byla podána poštou dne 16.12. 2010 a nikoliv data uváděného žalobcem v žalobě. Součástí tohoto spisu však není stížnost žalobce dle § 175 správního řádu ani žádost o opatření proti nečinnosti podle § 80 správního řádu. Žalovaný uzavřel, že z jeho pohledu je podaná žaloba bezpředmětná, správní orgán konal a v době podání žaloby byla již celá věc rozhodnuta. Proto žalovaný navrhl, aby byla podaná žaloba zamítnuta.

Při ústním jednání před Městským soudem v Praze dne 8.3. 2012 bylo zjištěno, že ze strany žalovaného došlo k záměně dvou správních řízení iniciovaných žalobcem. Žalovaný soudu zaslal spis týkající se žádosti žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, která byla žalobcem podána dne 20.12. 2010. Žaloba se však vztahovala k řízení o žádosti o povolení dlouhodobého pobytu, kterou žalobce podal dne 23.11. 2010. Soud po zjištění této nesrovnalosti nicméně dospěl k závěru, že i přesto má dostatek podkladů pro to, aby mohl o žalobě rozhodnout, a to z důvodů, které budou podrobně rozvedeny níže.

Žalobce při ústním jednání s odkazem na podanou žalobu setrval na návrhu v ní uvedeném a žalovaný s poukazem na vyjádření k podané žalobě navrhl, aby byla žaloba zamítnuta, neboť podle jeho názoru nemůže být institut žaloby na ochranu proti nečinnosti využit v případě v řízení o stížnosti podle § 175 správního řádu.

Městský soud v Praze věc posoudil takto:

Ve správním soudnictví se lze domáhat ochrany proti nečinnosti správního orgánu, a to žalobou podle dílu druhého hlavy druhé části třetí soudního řádu správního. Ochrany ve správním soudnictví se však nelze dovolávat proti jakékoliv absenci činnosti správního orgánu. Podle § 79 odst. 1 s. ř. s. se ten, kdo bezvýsledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení (s výjimkou případů, kdy zákon s nečinností správního orgánu spojuje právní fikci vydání rozhodnutí o určitém obsahu, popřípadě jiný právní důsledek). Dovolání se ochrany u soudu je tak omezeno na případy, kdy ve správním řízení správní orgán má povinnost vydat rozhodnutí nebo má povinnost vydat osvědčení, má tak učinit v určité zákonem stanovené lhůtě a žalobce vyčerpал, pokud mu je ovšem zákon o správním řízení zakládá, zákonné prostředky správního řízení k ochraně před nečinností správního orgánu.

Žaloba na ochranu proti nečinnosti správního orgánu nemá místo v jakémkoli případě pasivity správního orgánu, ale pouze tehdy, pokud hmotné právo zakládá subjektivní nárok žalobce na vydání rozhodnutí ve věci samé či osvědčení. Nelze s úspěchem podat žalobu proti nečinnosti v případech, kdy právní předpisy nezakládají povinnost správního orgánu vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení, tak je tomu zejména v případech, kdy je podání toliko podnětem – sdělením rozhodných skutečností, a nikoli návrhem, kterým je správní řízení zahájeno. Žalobou na ochranu proti nečinnosti se nelze domáhat toho, aby bylo správnímu orgánu uloženo zahájit řízení, ale jen toho, aby vydal – v řízení již zahájeném – rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2007 čj. 4 Ans 6/2006-162).

Domáhat ochrany se pak lze pouze tehdy, pokud je správní orgán v prodlení s vydáním rozhodnutí ve věci samé. Nelze se tedy domáhat toho, aby soud uložil žalovanému

vydat rozhodnutí procesní povahy anebo aktu, který vůbec nemá povahu rozhodnutí ani osvědčení.

Žalobce se v daném případě domáhal toho, aby soud žalovanému uložil povinnost vydat rozhodnutí o stížnosti, kterou žalobce podal. O charakteru podání, s jehož vyřízením je žalovaný dle žalobního tvrzení v prodlení, neměl soud pochybnosti. Na tom nemohou nic změnit ani nesrovnalosti spojené s předložením chybného správního spisu ze strany žalovaného, neboť pro věc samu je podstatná pouze stížnost žalobce ze dne 8. 4. 2011. Kopii této stížnosti žalobce soudu zaslal společně s žalobou a její originál předložil soudu přímo u ústního jednání spolu s potvrzením o tom, že byla podána k poštovní přepravě. Soud tedy vzal za prokázané, že žalobce stížnost podal.

Podle § 175 odst. 1 správního řádu dotčené osoby mají právo obracet se na správní orgány se stížnostmi proti nevhodnému chování úředních osob nebo proti postupu správního orgánu, neposkytuje-li tento zákon jiný prostředek ochrany.

Podle § 175 odst. 4 se stížnost podává u toho správního orgánu, který vede řízení. Tento správní orgán je povinen prošetřit skutečnosti ve stížnosti uvedené. Považuje-li to za vhodné, vyslechne stěžovatele, osoby, proti nimž stížnost směřuje, popřípadě další osoby, které mohou přispět k objasnění věci.

Podle § 175 odst. 5 stížnost musí být vyřízena do 60 dnů ode dne jejího doručení správnímu orgánu příslušnému k jejímu vyřízení. O vyřízení stížnosti musí být stěžovatel v této lhůtě vyrozuměn. Stanovenou lhůtu lze překročit jen tehdy, nelze-li v jejím průběhu zajistit podklady potřebné pro vyřízení stížnosti.

Podle § 175 odst. 6 byla-li stížnost shledána důvodnou nebo částečně důvodnou, je správní orgán povinen bezodkladně učinit nezbytná opatření k nápravě. O výsledku šetření a opatřeních přijatých k nápravě se učiní záznam do spisu; stěžovatel bude vyrozuměn jen tehdy, jestliže o to požádal.

Podle § 175 odst. 7 má-li stěžovatel za to, že stížnost, kterou podal u příslušného správního orgánu, nebyla řádně vyřízena, může požádat nadřízený správní orgán, aby přešetřil způsob vyřízení stížnosti.

Ze shora uvedené úpravy je zřejmé, že stížnost dle § 175 odst. 1 správního řádu není návrhem, jímž by bylo zahájeno správní řízení. Správní orgán, který stížnost přijal, je povinen tuto stížnost přešetřit, toto přešetření však nemá charakter správního řízení. Výsledkem tohoto šetření je pak dle § 175 odst. 6 věta druhá záznam do spisu, o obsahu tohoto záznamu je stěžovatel pouze vyrozuměn (nadto pouze tehdy, pokud o to požádal).

Pokud stěžovatel nesouhlasí s výsledkem přešetření stížnosti, může dle § 175 odst. 7 správního řádu požádat nadřízený orgán, aby přešetřil způsob vyřízení stížnosti. O postupu tohoto nadřízeného orgánu již správní řád nic bližšího nestanovuje, analogicky se nicméně použije úprava stanovená pro postup při vyřizování stížnosti prvoinstančním orgánem. Ani v případě postupu nadřízeného orgánu dle § 175 odst. 7 správního řádu tedy není vedeno žádné správní řízení, jehož výsledkem by bylo správní rozhodnutí.

Postup dle § 175 správního řádu tedy není správním řízením a jeho výsledkem není rozhodnutí ve věci samé a nejedná se tak o akt přezkoumatelný ve správním soudnictví. Rovněž tak se nelze ve vztahu k postupu správního orgánu podle tohoto ustanovení domáhat ochrany u soudu žalobou podle § 79 a násl. s. ř. s.

Takový výklad neznamená odepření soudní ochrany. Žalobce může (za splnění zákonných podmínek) podat žalobu na ochranu proti nečinnosti, jíž se bude domáhat toho, aby bylo žalovanému uloženo rozhodnout přímo ve věci samé, tj. o povolení nebo nepovolení dlouhodobého pobytu. Jak vyplývá z vyjádření žalobce při ústním jednání před soudem, této možnosti také žalobce využil a tuto žalobu podal (řízení vedené pod sp. zn. 5A 135/2011 u zdejšího soudu). Protože ze strany žalovaného bylo v průběhu řízení o této žalobě vydáno meritorní rozhodnutí o žádosti žalobce o povolení dlouhodobého pobytu, vzal žalobce tuto žalobu zpět. Je tedy zřejmé, že žalobce má k dispozici efektivní prostředky vedoucí k ochraně jeho práv a není tedy nijak zkrácen na svém právu na soudní ochranu.

Vzhledem ke shora uvedenému soud žalobu jako nedůvodnou podle § 81 odst. 3 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 8. března 2012

Mgr. Jana Brothánková, v.r.
předsedkyně senátu